

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІОЮ В УМОВАХ АКТИВНОГО ВПЛИВУ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

The main competitive advantage of any enterprises - the existence of a strategic management system, which will correspond to the peculiarities of its functioning and changes in the external environment. Targeted strategic management and analysis of external factors allows to determine not only the level of effectiveness achievement the company's activities, but also the possibilities of its improvement and development. In the article is considered the process of strategic management of the organization in the conditions of influence of external environment.

Для забезпечення ефективного функціонування підприємства в сучасних умовах зростає роль стратегічного управління, яке дозволяє мінімізувати ризики, підвищити інвестиційну привабливість організації за рахунок формування конкретних цілей та стратегій її розвитку. Стратегічне управління є інструментом, за допомогою якого формується система цілей підприємства і об'єднуються зусилля всього колективу для її досягнення.

Питання стратегічного управління діяльністю та розвитком організації широко досліджено в працях закордонних та вітчизняних науковців: Р. Акоффа, Дж. Стігліца, Д.Л. Томпсона, Ч. Гіла, П. Дойла, І. Ансоффа, П. Друкера, Й. Шумпетера, М. Портера, Г. Мінцберга, Г. Азоева, І. Бланка, В. Гейця, Л. Забродської, М. Круглова, С. Пирожкова, А. Мазаракі, І. Маркіної, Г. Ялового. Однак, стрімкі зміни зовнішнього середовища потребують теоретичного обґрунтування його впливу на стратегічне управління організацією.

Стратегічне управління – це динамічний процес аналізу, вибору стратегій, планування, забезпечення та реалізації розроблених планів організацією [2, с. 18]. Стратегічне управління здійснюється в контексті місії організації, і його фундаментальна задача полягає в тому, щоб забезпечити взаємозв'язок місії з основними цілями організації в умовах змінного економічного середовища.

За статистикою, сучасним організаціям вдається запровадити не більше як 10 % запланованої стратегії, що обумовлено швидкими змінами зовнішнього середовища і недостатнім його врахуванням у стратегічному управлінні. Внутрішні чинники впливу на стратегію розвитку – рівень кваліфікованості персоналу, інтелектуальний потенціал підприємства, продуктивність праці, методи управління, виробничі можливості обладнання – є більш регульованими з боку організації, та піддаються управлінню. На відміну від них, зовнішні фактори – посилення галузевої і товарної конкуренції, зміна споживчих пріоритетів, зміна кон'юнктури ринку, реструктуризація об'єктів управління, впровадження нових технологій, зміна нормативно-законодавчої бази, кредитно-фінансова політика держави, інноваційно-інвестиційна політика держави, ринкова конкуренція – є факторами підвищеного ризику для стратегічного управління організацією [1]. Своєчасне врахування впливу даних чинників дає змогу оцінити та проаналізувати рівень негативного впливу виявлених факторів на стратегічне управління оборотними коштами, покращити раціональність використання фінансових ресурсів, розробити засоби захисту від негативного впливу даних факторів, налагодити роботу кожного окремого підрозділу підприємства.

Слід зазначити, що фактори зовнішнього середовища сприяють розвитку організації або створюють загрози, у той час, як фактори внутрішнього середовища виявляють сильні і слабкі сторони або переваги та недоліки. Тому в процесі стратегічного управління необхідний баланс між позитивними та негативними факторами впливу на діяльність підприємств. Важливу роль серед зовнішніх чинників відіграє взаємодія з постачальниками, споживачами, оскільки саме вони впливають на обсяг реалізованої продукції, залишки сировини на складах, величину дебіторської заборгованості [3, с. 26]. Зовнішні чинники сприяють підвищенню якості продукції, покращенню процесу виробництва, залученню нового обладнання та врахуванню передового зарубіжного досвіду. Окрім того, сформовані фактори зовнішнього середовища необхідно брати до уваги при плануванні напрямків роботи, вибору галузі діяльності, розробленні стратегії, налагодженні відносин з підприємствами та державою, а також об'єднувати позитивні та негативні прояви цих факторів, перетворювати загрози та ознаки кризових ситуацій у сприятливі можливості розвитку в майбутньому.

На відміну від внутрішніх чинників, вплив зовнішніх факторів організація контролювати не здатна, оскільки зовнішні фактори можливо лише враховувати, вони не піддаються управлінню з боку організації.

Стратегічне управління як комплексний, складний механізм є цілеспрямованим дослідженням стану і тенденцій розвитку основних елементів системи управління, форм і порядку їх взаємодії в процесі розробки, прийняття та реалізації стратегічних рішень. Враховуючи згадані фактори зовнішнього та внутрішнього середовища, організації, у процесі своєї діяльності мають змогу сформулювати комплексні підходи для вирішення можливих проблем, розробити методику оцінки ефективності використання та управління оборотними коштами, визначити їхню вартість, підвищити рівень контролю та захисту оборотних коштів, удосконалити систему стратегічного управління оборотними коштами, підвищити рівень інформаційного забезпечення, розробити нову продукцію та запропонувати систему послуг і напрямків щодо використання оборотних коштів.

Список використаних джерел:

1. Аналіз впливу зовнішніх та внутрішніх факторів на стратегії підприємств малого та середнього бізнесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.evd-journal.org/download/2015/3\(41\)/pdf/16-Paderin.pdf](http://www.evd-journal.org/download/2015/3(41)/pdf/16-Paderin.pdf)
2. Стратегічне управління : навч. посіб. / [Дикань В.Л., Зубенко В.О., Маковоз О.В. та ін.]. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 272 с.
3. Швець Ю.О. Вплив чинників зовнішнього та внутрішнього середовища на ефективність стратегічного управління оборотними коштами підприємств машинобудування / Ю.О. Швець // Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки. - 2016. - № 1. - С. 26-36.